

Arbeidsmarktexpert Jouke van Dijk:
'Bedrijven mogen best wat creatiever zijn'

De krapte te lijf

Tekst: Rob de Vries

*Foto's: Chris Pennarts / Hollandse Hoogte, Peter Hilz /
Hollandse Hoogte, Hilbrand Hut*

.....
i 20
.....

Werkgevers hebben steeds meer moeite met het vervullen van hun vacatures. Geschikt nieuw personeel ligt niet voor het oprapen. Vooral in de zorg en techniek gaat het knijpen. Toch hoeft de krapte op de arbeidsmarkt niet erg te zijn, meent hoogleraar Jouke van Dijk. „Bedrijven moeten meer doen aan innovatie.”

Aan al te negatieve verhalen over de noordelijke economie heeft de hoogleraar Regionale Arbeidsmarktanalyse aan de Rijksuniversiteit Groningen een broertje dood. Natuurlijk, in onze contreien zijn de werkloosheidscijfers hoger dan in de rest van het land. En het gaat ook nog wel even duren voordat dit voorbij is, verwacht hij. Toch zijn we bezig de achterstand in te lopen: „Al vijftien jaar groeit het aantal banen per duizend inwoners net zo hard als in de Randstad, en zo nu en dan gaan we zelfs sneller.” Onze economie gaat ook steeds meer lijken op de landelijke: „Net als elders is de dienstensector hier enorm gegroeid. Voor economische groei zijn we niet meer afhankelijk van het verstrekken van subsidies of het weggeven van bedrijfsgrond, we doen het op eigen kracht. Bedrijven zitten hier omdat

ze er willen zitten. Omdat de locaties goed en niet duur zijn, omdat we geen files hebben en omdat de leefruimte goed is.”

Toenemend tekort

Sinds 2000 stelt Van Dijk de Noordelijke Arbeidsmarktverkenning samen, een jaarlijkse arbeidsmarktanalyse van de Rijksuniversiteit Groningen in opdracht van het CWI en de drie noordelijke provincies. Het onderzoek van januari 2007 laat zien dat de regio rekening moet houden met een toenemend personeelstekort. Vooral in de zorg, techniek en agrarische sector wordt het moeilijker om vacatures in te vullen. „Sinds 2000 is het aantal banen in de zorg met 22 procent gegroeid! Als gevolg van de vergrijzing, maar ook omdat we de kwaliteit verbeterd willen zien. Maar er zijn weinig schoolverlaters en doordat in de sector veel ouderen werken, is er veel uitstroom. Met zulke groeicijfers ga je de krapte dan wel voelen.”

Open dag

Hetzelfde geldt voor de technische beroepen: er is veel uitstroom van vijftigers en zestigers, en er komen niet genoeg jongeren bij. „Een kwestie van imago”, meent Van Dijk. „Techniek heeft geen hoog aanzien, jongeren vinden het smerig werk. Maar dat is niet meer zo: een automonteur moet tegenwoordig ook veel met computers werken. Weet je wat het probleem is? Alle bedrijven zitten nu op bedrijventerreinen. We zien niemand meer werken. Bedrijven zouden daarom meer moeten doen aan voorlichting. Ga eens op een onderwijsbeurs staan of organiseer een open dag! Neem een voorbeeld aan bedrijven als Hooghoudt of NDC mediagroep. Het is toch leuk om eens rond te kijken in een distilleerderij of drukkerij?”

**‘We zien niemand
meer werken;
alles zit op
bedrijventerreinen’**

Startkwalificatie

Maar ook de overheid kan wat doen aan de behoefte aan technisch personeel door de zogeheten startkwalificatie-eis aan te passen, vindt Van Dijk. „Die stelt dat je minstens een mbo-diploma op niveau 2, met veel theorie, moet hebben om kans te maken op de arbeidsmarkt. Een vmbo-opleiding is niet meer voldoende. Maar als iemand meer praktisch is ingesteld, dan is Engels leren misschien een probleem. Nou ja, dan kan de cv-monteur die Engelstalige handleiding toch niet lezen? Doe hem het werk een keertje voor en misschien werkt hij daarna wel drie keer sneller dan iemand die wel Engels kan. Ook goede praktische vaardigheden moeten een startkwalificatie opleveren.”

Baan voor partner

Bedrijven kunnen de krapte op de arbeidsmarkt volgens hem te lijf gaan door werknemers uit andere regio's aan te trekken: „Buit uit dat het hier goed en goedkoop wonen is.” Carrièreperspectieven bieden is echter minstens zo belangrijk: „Als je in Utrecht na zes jaar bent uitgekeken op je baan, dan verander je gewoon van werkgever. Hier zijn minder alternatieven, wij moeten het hebben van doorgroeimogelijkheden.” Bedrijven zouden bij het aantrekken van medewerkers ook meer werk moeten maken van de partner, betoogt Van Dijk. „Bied hem of haar ook een baan aan, schakel hiervoor je netwerk in. Natuurlijk, deze bemiddeling kost geld.

i
21
...

Maar als iemand na anderhalf jaar zijn weekendrelatie zat is en weer vertrekt, kost dat óók geld. Bedrijven mogen hierin best wat creatiever zijn.”

‘Kenni*s*, geld en motivatie voor innovatie ontbreken’

Meer innoveren

Noordelijke ondernemers zouden bovendien meer moeten innoveren. „Een tekort aan personeel hoeft geen ramp te zijn. Nieuwe technieken, die minder arbeidsintensief zijn, kunnen een prima oplossing zijn”, denkt Van Dijk. „Maar, in het Noorden is het midden- en kleinbedrijf relatief groot. Kennis, geld en motivatie voor innovatie ontbreken vaak. In opleidingen voor het personeel wordt te weinig geïnvesteerd. De focus ligt slechts bij het binnenhalen van de volgende order. En dan zijn er nog de directeuren die denken: ‘We doen het al tien jaar op deze manier, onze producten worden verkocht en mijn Mercedes rijdt wel, dus waarom zou ik me druk maken?’ Maar de groep ondernemers die nu de noodzaak niet ziet om te vernieuwen, is straks waarschijnlijk het haasje.”

Vraag en aanbod bij elkaar gebracht

Vacatureadvertenties in de zaterdagkrant, een veel-bezochte banensite (Vacaturekrant.nl) én enkele keren per jaar een speciale arbeidsmarktbijslage bij *Dagblad van het Noorden* en de *Leeuwarder Courant* helpen vraag en aanbod op de noordelijke arbeidsmarkt een handje.

Daarnaast organiseert GO! evenementen & communicatie, onderdeel van NDC mediagroep, volgend jaar de vierde editie van ‘Job Explosion’. Deze banen- en opleidingenbeurs wordt gehouden op 16 en 17 april in het Pagecentrum in Stadskanaal. Noordelijke bedrijven kunnen zichzelf en hun vacatures hier presenteren aan werkzoekenden, herintreders en schoolverlaters. Komend jaar wordt het vertrouwde concept in een nieuw jasje gestoken. Het resultaat is een eigentijds evenement, met behalve een beursvloer ook interessante lezingen, verrassende workshops en ontspanning in de vorm van muziek.

Maar als iemand na anderhalf jaar zijn weekendrelatie zat is en weer vertrekt, kost dat óók geld. Bedrijven mogen hierin best wat creatiever zijn.”

‘Kenni*s*, geld en motivatie voor innovatie ontbreken’

Meer innoveren

Noordelijke ondernemers zouden bovendien meer moeten innoveren. „Een tekort aan personeel hoeft geen ramp te zijn. Nieuwe technieken, die minder arbeidsintensief zijn, kunnen een prima oplossing zijn”, denkt Van Dijk. „Maar, in het Noorden is het midden- en kleinbedrijf relatief groot. Kennis, geld en motivatie voor innovatie ontbreken vaak. In opleidingen voor het personeel wordt te weinig geïnvesteerd. De focus ligt slechts bij het binnenhalen van de volgende order. En dan zijn er nog de directeuren die denken: ‘We doen het al tien jaar op deze manier, onze producten worden verkocht en mijn Mercedes rijdt wel, dus waarom zou ik me druk maken?’ Maar de groep ondernemers die nu de noodzaak niet ziet om te vernieuwen, is straks waarschijnlijk het haasje.”

Vraag en aanbod bij elkaar gebracht

Vacatureadvertenties in de zaterdagkrant, een veel-bezochte banensite (Vacaturekrant.nl) én enkele keren per jaar een speciale arbeidsmarktbijslage bij *Dagblad van het Noorden* en de *Leeuwarder Courant* helpen vraag en aanbod op de noordelijke arbeidsmarkt een handje.

Daarnaast organiseert GO! evenementen & communicatie, onderdeel van NDC mediagroep, volgend jaar de vierde editie van ‘Job Explosion’. Deze banen- en opleidingenbeurs wordt gehouden op 16 en 17 april in het Pagecentrum in Stadskanaal. Noordelijke bedrijven kunnen zichzelf en hun vacatures hier presenteren aan werkzoekenden, herintreders en schoolverlaters. Komend jaar wordt het vertrouwde concept in een nieuw jasje gestoken. Het resultaat is een eigentijds evenement, met behalve een beursvloer ook interessante lezingen, verrassende workshops en ontspanning in de vorm van muziek.

Weids

BESCHOUWEND, BINDEND EN BETROKKEN

Noordelijke knelpunten

Onze infrastructuur moet beter, vindt gedeputeerde Henk Bleker

De personeelskrachte te lijf

Hoogleraar Jouke van Dijk biedt tips voor noordelijke bedrijven

Met klanten naar de kerk

Vier verrassende vergaderlocaties uitgelicht

i 15
.....
i 20
.....
i 44
.....

Een blik op verleden én toekomst van drie ondernemersfamilies

Arthur Oostvogel over de culturele verschraving in Friesland

Zorg in het Noorden: een kwestie van ondernemerschap?

